

Зінченко С.В. Основні аспекти організації хмаро орієнтованого навчального середовища у вечірній школі / С.В. Зінченко // Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: зб. наук. праць / ред. кол. Кремень В.Г., Козяр М.М. та ін. – Л, 2017. – Вип. 5. – С. 318-320 (0,3 др. арк.).

УДК 37.091(303.035):37.018.42

С. В. Зінченко, канд. пед. наук., ст. наук. співр.

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України, м. Київ

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ХМАРО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА У ВЕЧІРНІЙ ШКОЛІ

У статті автор наголошує на необхідності вміння вчителів вечірніх шкіл працювати в хмаро орієнтованому навчальному середовищі. Аналізує особливості навчального та хмаро орієнтованого навчального середовища у навчальному закладі. Розкриває досвід організації хмаро орієнтованого навчального середовища у вечірній школі. Окреслює перспективи подальшої практичної роботи у цьому напрямі.

Ключові слова: вчитель, вечірня школа, хмаро орієнтоване навчальне середовище, інформаційно-комунікаційні технології.

In the article an author marks the necessity of ability of teachers of night-schools to work in cloud computing. Analyses features educational and cloud computing in educational establishment. Exposes experience of organization of cloud computing at evening school. Outlines the prospects of further practical work in this direction.

Keywords: teacher, night-school, cloud computing, of informatively-communication technologies.

В статье автор отмечает необходимость умения учителей вечерних школ работать в облако ориентированной среде. Анализирует особенности учебной и облако ориентированной среды в учебном заведении. Раскрывает опыт организации облако ориентированной учебной среды в вечерней школе. Очерчивает перспективы дальнейшей практической работы в этом направлении.

Ключевые слова: учитель, вечерняя школа, облако ориентированная учебная среда, информационно-коммуникационные технологии.

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві, відкритому для всіх і спрямованому на розвиток загальної середньої освіти, ключова роль належить учителю, якому довірено всебічний розвиток учнів, розкриття їх потенціалу та формування успішної людини. Тому одним із завдань середньої освіти стає створення умов доступності даних, комунікаційної інфраструктури та заохочення до створення відкритої культури співпраці засобами інформаційно-комунікаційних технологій [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні напрями організації хмаро орієнтованого навчального середовища висвітлено у роботах Т. Архіпової, В. Бикова, Г. Кисельова, С. Литвинової, Н. Морзе. Проте у наукових дослідженнях недостатньо уваги приділяється проблемі удосконалення професійної діяльності вчителів вечірніх шкіл засобами інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Формулювання мети статті. Оптимізація підходів до організації хмаро орієнтованого навчального середовища у вечірній вимагає суттєвих змін у змісті, методах та прийомах навчання, способах розробки дидактичних матеріалів вчителями вечірніх шкіл.

Виклад основного матеріалу дослідження. В останні роки інтерес до освіти значно підвищився. Вчителі все частіше звертаються до послуг мережі Інтернет з метою електронної комунікації, співпраці та організації корпоративної роботи, а стрімкий розвиток хмарних сервісів, таких, як хмаро орієнтовані навчальні середовища, став провідною тенденцією у вирішенні проблем навчальної мобільності всіх учасників навчально-виховного процесу [4].

На думку Литвинової С.Г. навчальне середовище у навчальному закладі має:

- бути інноваційним, ІКТ-насиченим, підтримувати тенденції та стратегії розвитку загальної середньої освіти;
- бути відкритим для усіх учасників навчально-виховного процесу;
- відповідати принципам педагогічної доцільності, цілісності, індивідуалізації, синергетичності, пізнавальної активності та самостійності;
- мати чітке виокремлення структурних компонентів;
- створюватися і використовуватися за потребою, відповідно до мети навчання;
- забезпечувати ефективність навчального процесу;
- сприяти підтримці активної комунікації всередині навчального середовища;
- забезпечувати навчально-виховну діяльність учнів;
- зорієнтовувати педагогів на розвиток особистості учня;
- забезпечувати створення персональної траєкторії розвитку як особистості учня, так і вчителя;
- забезпечувати мобільність суб'єктів та віртуалізацію об'єктів навчання;
- забезпечувати різноманітність навчальних компонентів;
- створювати умови для активної співпраці;
- бути доступним будь-де і будь-коли;
- підтримувати складну ієрархію [3].

Відповідно хмаро орієнтоване навчальне середовище – це спеціально створене середовище для організації навчально-виховного процесу з використанням різноманітного програмного забезпечення як послуги [5].

Оскільки зазначена проблема є нагальною, одна з провідних установ Національної академії педагогічних наук України – Інститут інноваційних технологій і засобів навчання – займається розробкою моделі використання хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу. Основні завдання:

- визначити основні характеристики хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу;
- розробити та впровадити моделі хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу;
- конструювати діяльність учнів і вчителів, організацію їх взаємодії у хмаро орієнтованому навчальному середовищі під час проведення поурочного навчання, факультативних занять, підготовки до учнівських олімпіад, захисту робіт Малої академії наук України, конкурсів тощо;
- проаналізувати використання електронних освітніх ресурсів у хмаро орієнтованому навчальному середовищі;
- розробити методичні рекомендації щодо використання хмаро орієнтованого навчального середовища в системі загальної середньої освіти;
- розробити організаційну та методичну підтримку навчально-виховного процесу та управлінської діяльності в ЗНЗ, що включає розробку необхідної документації, планування, моніторинг і контроль з використанням технологій хмарних обчислень [6].

Проте, під час організації хмаро орієнтованого навчального середовища у вечірній школі, потрібно враховувати специфіку діяльності зазначеного закладу. Це зумовлено формою навчання, його тривалістю, віковими особливостями учнів, характером їхньої виробничої діяльності, вільним часом тощо. Інші також номенклатури навчальних предметів, обов'язковість та час їх вивчення. Тому вчитель вечірньої школи має забезпечити максимальну інтенсифікацію навчального процесу. Форми й прийоми роботи потрібно спрямовувати на швидке й ефективне засвоєння навчального матеріалу, на розвиток мислення учнів, їхніх пізнавальної активності, інтересів, здібностей [1].

Одним із активних сподвижників організації хмаро орієнтованого навчального середовища у вечірній школі є І. Закомірний. Так для організації екстернатної форми

навчання у вечірній (змінній) школі III ступеня № 18 Деснянського району м. Києва ним було використано хмарні сервіси, які безкоштовно надає компанія “Google”. Кожен учитель школи та кожен учень-екстерн отримали свій аккаунт у “Google”. Зареєструвавшись під одним обліковим записом, вони мають можливість заходити в інші служби. Перший за популярністю хмарний продукт, який почали використовувати учасники навчально-виховного процесу, – поштова служба “Gmail.com”. При своїй простоті та безоплатності вона вважається професійною. Цей поштовий сервіс надав можливість переписки, незалежно від пристрою та місця. А відеозв'язок з учителями й учнями став доступним вже з папки “Вхідні”. Чи, наприклад, “Заліковий лист екстерна”, створений у табличному хмарному редакторі, можуть одночасно переглядати та редагувати всі вчителі, які отримали індивідуальне право доступу до цього файлу. Оцінки, отримані екстерном за тематичний контроль, кожен учитель вносить у заліковий лист, а в таблиці за допомогою відповідних формул обчислюється середня оцінка за курс десятого чи одинадцятого класу. Корисна особливість “Google Docs” полягає і в тому, що на власний портал можна завантажувати файли до 1 гігабайта.

Також, на базі цієї школи, здійснюється експериментальне дослідження по впровадженню в навчально-виховний процес елементів дистанційної роботи на основі платформи “Moodle”, яка інтегрує хмарні сервіси, полегшуючи, таким чином, публікацію й управління контентом [2].

Розвиток уміння вчителів вечірніх шкіл працювати у хмаро орієнтованому навчальному середовищі пропагує відділ андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України. Спільно з І. Закомірним і Т. Оврас, заплановано створення Центру освіти дорослих на базі Центральної районної бібліотеки № 141 Деснянського району м. Києва. Одним із основних напрямів роботи заплановано розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів вечірніх шкіл.

Висновки. Узагальнюючи зазначене вище, необхідно підкреслити, що на сучасному етапі актуальною є проблема компетентнісного підходу в навчанні. Важливу роль у цьому процесі відіграє уміння вчителів вечірніх шкіл працювати в хмаро орієнтованому навчальному середовищі. Це сприяє формуванню фахівців нової формації з високим рівнем інформаційної культури.

Список літератури:

1. Вечірня середня загальноосвітня школа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://npu.edu.ua/!e-book/book/html/D/ipgoe_ktmn_Zagalna%20metodyka%20navchannya%20biologi>. Moroz%20I.V.%20
2. Закомірний І.М. Підготовка вчителів вечірніх шкіл до роботи з хмаро орієнтованими технологіями / Закомірний Ігор Миколайович [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tmpo.ivet-ua.science/images/Vol._10/16_tmpo_10_zakomirnuj.pdf>.
3. Литвинова С.Г. Поняття та основні характеристики хмаро орієнтованого навчального середовища середньої школи / С.Г Литвинова // Інформаційні технології і засоби навчання: електронне наукове фахове видання – 2014. – №2 (40). – С. 26-41 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/970/756#.U2aW6IF_vzA>.
4. Проектування хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу : монографія / С. Г. Литвинова – К.: Компрінт, 2016. – 354 с.
5. Литвинова С.Г. Хмаро орієнтоване навчальне середовище, віртуалізація, мобільність – основні напрямки розвитку загальної середньої освіти XXI століття / С.Г. Литвинова // Педагогіка вищої та середньої школи: зб. наук. праць. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «КНУ», 2014 – Вип. 40. – С. 206-213 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://virt-ikt.blogspot.com/2014/07/blog-post.html>>.
6. Хмарні сервіси в освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://iitlt.gov.ua/working/eksperymental%60na-robota/clouds-in-education.php>>.